

Late gevolgen behoeven informatie

Aanbevelingen:

Beëindig de detectie naar late gevolgen één jaar na behandeling, indien deze nacontrole geen duidelijke gezondheidswinst geeft.

Geef bij het afsluiten van de nazorg de patiënt en zijn/haar huisarts goede voorlichting en instructie over mogelijke late gevolgen en hoe daarmee om te gaan. Informeer de patiënt bij welke zorgverlener hij/zij bij het optreden van deze klachten terecht kan.

Literatuurbespreking:

Late gevolgen zijn die gevolgen die nog niet bestaan, of althans nog geen klachten geven bij het einde van de behandeling. Van veel gevolgen is niet goed bekend hoe vaak ze zich voordoen. De Gezondheidsraad [2007]²² concludeert dan ook dat het niet duidelijk is hoe om te gaan met de kans van optreden, hoe ze op het spoor te komen en op welke manier preventie, signalering en behandeling het beste plaats kan vinden. Zolang onduidelijk is of de detectie van deze late gevolgen in een asymptomatische fase voor de patiënt gezondheidswinst oplevert, bestaat er onvoldoende rechtvaardiging om alle patiënten langdurig onder controle te houden. De Gezondheidsraad beschrijft een alternatieve aanpak waarbij vanuit het ziekenhuis, patiënt en huisarts bij de beëindiging van de nazorg zowel mondeling als schriftelijk informatie wordt gegeven over de lange termijn effecten en hoe daar mee om te gaan. Alleen als er duidelijke redenen zijn om patiënten langer te controleren op late, nog asymptomatische effecten is verlenging van de nazorg verdedigbaar. Verlenging van de nazorg kan van toepassing zijn in de kinderoncologie. Bij meer dan 75% van de overlevenden van kinderkanker worden meer dan 5 jaar na diagnose nog gezondheidsproblemen gezien [Geenen 2007²¹, Blaauwbroek 2007⁵, Oeffinger 2006]⁴⁹. Deze richtlijn geeft geen aanwijzingen voor deze nazorg. Volg voor de nazorg voor volwassen overlevenden van kinderkanker de Richtlijn Follow-up na kinderkanker (Stichting Kinderoncologie Nederland (SKION) Den Haag, in ontwikkeling 2009).

Conclusies:

Zolang onduidelijk is of de detectie van late gevolgen in een asymptomatische fase gezondheidswinst oplevert, bestaat er onvoldoende rechtvaardiging om alle patiënten langdurig, dat wil zeggen langer dan één jaar na behandeling, nacontrole te geven.

Niveau 4: D Gezondheidsraad 2007²²